

Tình hình lưu học sinh Việt Nam tại trường Đại học Quốc Gia Lào trong những năm gần đây

NGUYỄN THỊ LÝ*

Tóm tắt: Việt Nam và Lào có quan hệ lịch sử đặc biệt tốt đẹp trong quá khứ và hiện tại. Thời gian qua, hai nước rất quan tâm đến hợp tác trong lĩnh vực giáo dục - đào tạo và phát triển nguồn nhân lực. Năm 2017, Việt Nam dành 1.246 suất học bổng cho lưu học sinh Lào đi học đại học và bồi dưỡng ngắn hạn tại Việt Nam. Đến nay, số lưu học sinh Lào đang học tập tại Việt Nam là 14.209 người, và số lưu học sinh Việt Nam đang học tập tại Lào là 290 người⁽¹⁾. Thông qua quá trình học tập tại Lào, lưu học sinh Việt Nam có cơ hội giao lưu và tiếp xúc với nhiều tầng lớp nhân dân ở Lào nên họ là nhân tố có ảnh hưởng trong việc tạo dựng hình ảnh người Việt trên đất bạn. Điều này đóng vai trò nhất định trong việc phát triển mối quan hệ hữu nghị hợp tác của hai nước Việt Nam và Lào. Bài viết khái quát tình hình hoạt động của lưu học sinh Việt Nam tại trường Đại học quốc gia (ĐHQG) Lào từ năm 2014 đến 2018, từ đó đề xuất một số giải pháp nhằm cải thiện chất lượng sống và học tập của sinh viên Việt Nam ở nước ngoài.

Từ khóa: Lưu học sinh, Sinh viên, Việt Nam, Lào.

1. Đặc điểm của Lưu học sinh Việt Nam tại trường ĐHQG Lào

Lưu học sinh (LHS) Việt Nam ở Lào là học sinh, sinh viên, học viên, thực tập sinh và người theo học các khóa đào tạo, bồi dưỡng liên tục từ 06 tháng trở lên⁽²⁾. Đây là nhóm đối tượng có vai trò nhất định trong việc giữ gìn và phát triển quan hệ hợp tác giữa hai nước Việt Nam và Lào. Có hai diện LHS ở nước ngoài: LHS học bổng và LHS tự túc⁽³⁾. Tổng số LHS đang theo

học tại trường ĐHQG Lào là 210 sinh viên, trong đó 165 sinh viên nhận học bổng của Chính phủ⁽⁴⁾. Như vậy, lưu học sinh của Việt Nam tại Lào tập trung chủ yếu ở Viêng Chăn, và nhiều nhất là ở trường ĐHQG Lào với tỷ lệ 72,4% (210/290 người) số lượng LHS trên cả nước Lào⁽⁵⁾. Gần 80% lưu học sinh tại ĐHQG Lào sinh hoạt trong tổ chức Đoàn Lưu học sinh Việt Nam tại trường ĐHQG Lào và đây là nhóm LHS đi học theo diện học bổng của chính phủ. Nhóm LHS còn lại thuộc diện tự túc hoặc

* ThS. Nguyễn Thị Lý, Viện Nghiên cứu Đông Nam Á

bằng nhiều nguồn kinh phí khác theo quy định. Tuy nhiên hai nhóm LHS này có mối quan hệ mật thiết với nhau do có môi trường sinh sống và học tập xen lẫn nhau như cùng ở ký túc xá, học cùng lớp, cùng một chương trình do trường ĐHQG Lào giảng dạy. Cơ cấu tổ chức của Đoàn LHS tại trường ĐHQG Lào gồm 04 tổ chức đoàn thể: Chi bộ Lưu học sinh gồm 08 Đảng viên, Ban cán sự Đoàn Lưu học sinh gồm 07 người, Ban chấp hành Liên chi Đoàn TNCS Hồ Chí Minh gồm 07 người, Ban chấp hành Chi hội phụ nữ gồm 05 người.

1. Tình hình của Lưu học sinh Việt Nam tại trường ĐHQG Lào

Về tư tưởng chính trị và ý thức kỷ luật

Lưu học sinh Việt Nam tại trường ĐHQG Lào xác định công tác giáo dục chính trị tư tưởng là một trong những nhiệm vụ ưu tiên. Việc tập trung giáo dục nâng cao nhận thức, giữ vững bản lĩnh chính trị cho các LHS có nhiều tác động tích cực. Trong những năm vừa qua, không có LHS nào có biểu hiện dao động trước thế lực thù địch hoặc bị kẻ xấu lợi dụng để làm ảnh hưởng tới đất nước và tới mối quan hệ hữu nghị, hợp tác của hai nước Việt - Lào⁽⁶⁾. Đoàn LHS đã phối hợp với BCH Liên Chi Đoàn TNCS Hồ Chí Minh, Hội phụ nữ tổ chức các hoạt động văn hóa văn nghệ- thể dục thể thao nhân chào mừng kỷ niệm các ngày lễ lớn của hai nước Việt Nam - Lào và năm đoàn kết hữu nghị hai nước 2017. Qua đó, giúp sinh viên hai nước có cơ hội giao lưu, học hỏi lẫn nhau và phát

triển mối quan hệ hữu nghị hai đất nước, tạo cơ hội giúp sinh viên Việt Nam rèn luyện, phấn đấu trở thành những Đoàn viên ưu tú, những cán bộ Đoàn, Đảng trong tương lai. Công tác giáo dục chính trị tư tưởng của Đoàn LHS đã được Chi ủy, Chi bộ Đảng quan tâm chỉ đạo thực hiện. Trong năm 2015, có 21 đoàn viên ưu tú được xét học lớp nhận thức về Đảng⁽⁷⁾. Năm 2016 có 15 Đoàn viên ưu tú được xét học lớp cảm tình Đảng⁽⁸⁾. Năm học 2017 -2018 có 16 đoàn viên ưu tú trên tổng số 167 sinh viên được xét học lớp cảm tình Đảng⁽⁹⁾.

Mặc dù các LHS Việt Nam luôn có ý thức giữ vững bản lĩnh chính trị và gìn giữ mối quan hệ Việt - Lào, song các LHS Việt Nam ở Lào vẫn còn nhiều hạn chế về kỷ luật và đạo đức sinh viên.

Nhiều LHS chưa có ý thức giữ gìn hình ảnh của cá nhân và thể diện quốc gia. Một số LHS vẫn còn ham chơi, sử dụng rượu bia, gây mất an ninh trật tự trong ký túc xá, làm ảnh hưởng đến hình ảnh của sinh viên Việt Nam trong mắt bạn bè quốc tế. Ngày 26/3/2018, tại Ký túc xá Seagames đã xảy ra một vụ đánh nhau giữa hai nhóm sinh viên Việt do uống rượu say⁽¹⁰⁾. Ngoài ra từ năm 2017 -2018, trong nội bộ đoàn lưu học sinh còn xảy ra 7 vụ trộm cắp tiền bạc và tài sản cá nhân của sinh viên⁽¹¹⁾. Trước đó, trong năm học 2016-2017, Ban cán sự Đoàn LHS đã phát hiện 1 sinh viên năm cuối tự ý lấy xe máy cũ của bạn mang ra quán để thay đồ sang xe mình mà không xin phép⁽¹²⁾. Đoàn LHS đã phải xử lý cảnh cáo toàn đoàn ngày 26/4/2017 và thông báo rộng rãi để LHS nâng cao cảnh

giác giữ gìn tài sản cá nhân. Bên cạnh đó có nhiều lưu học sinh vướng phải tệ nạn xã hội như chơi cờ bạc, cá độ bóng đá, chơi game⁽¹³⁾... gây thiệt hại cho bản thân, gia đình và ảnh hưởng đến uy tín của người Việt Nam trên đất Ban. Ngoài ra, một số LHS chưa ý thức được việc giữ gìn vệ sinh chung nơi công cộng nên còn hiện tượng xả rác bừa bãi trong khu vực nhà trường. Ban cán sự Đoàn LHS đôi khi còn cả nể trong việc xử lý, chưa kiên quyết xử lý mạnh các trường hợp vi phạm mà chủ yếu là giáo dục, nhắc nhở.

Những tệ nạn và vi phạm kỉ luật của lưu học sinh Việt Nam đang dần làm mất đi sự tin tưởng của thầy cô giáo, người dân Lào đối với người Việt. Việc vi phạm đạo đức, mất kỷ luật và an ninh trật tự của LHS Việt Nam trên đất nước Lào - một đất nước lấy Phật giáo làm tôn chỉ chuẩn mực đạo đức thực sự là một điều đáng báo động. Chính điều này đang làm mất dần hình ảnh đẹp đẽ của con người Việt Nam trong mắt nhân dân Lào, với những phẩm chất tốt đẹp trước đây mà cha ông dày công tạo dựng.

2.2. Về hoạt động ngoại khóa

Từ năm 2014-2018, Ban cán sự Đoàn LHS đã phối hợp với BCH Đoàn TNCS Hồ Chí Minh, Chi Hội Phụ nữ tích cực tổ chức cho LHS tham gia đầy đủ các hoạt động về văn hóa văn nghệ, thể dục thể thao, ngôn ngữ, giáo dục do trường ĐHQG Lào tổ chức và một số đơn vị phía Lào như: tham gia trao đổi giao lưu Văn hóa - văn nghệ vào các ngày lễ tết do trường ĐHQG Lào tổ chức; tham gia giao lưu bóng đá với đội

bóng trường ĐHQG Lào; cử lưu học sinh năm dự bị tiếng tham gia cuộc thi nói tiếng Lào do trường ĐHQG Lào tổ chức; cử 20 lưu học sinh tham gia phiên dịch tại chương trình triển lãm giáo dục tại nhà quốc hội Lào; tham gia triển lãm báo ảnh VN- Lào tại cung văn hóa Lào 2017; tham gia liên hoan tiếng hát ASEAN; cử lưu học sinh tham gia giao lưu nấu ăn giữa sinh viên các nước: Lào, Campuchia, Trung Quốc, Việt Nam; tham gia giao lưu văn hóa - nghệ thuật - ẩm thực giữa sinh viên các nước do ĐHQG Lào tổ chức lần thứ 3 (tháng 12/2017). Đặc biệt, LHS Việt Nam tham gia rất nhiều hoạt động để chào mừng kỷ niệm 55 năm quan hệ Việt Lào như: tham gia biểu diễn tại Cung văn hóa Lào, tham gia mít tinh nhân dịp kỉ niệm 55 năm quan hệ Việt - Lào, cử LHS đi dịch tại cung văn hóa nhân dịp 55 năm kỉ niệm quan hệ Việt - Lào⁽¹⁴⁾. Những hoạt động này góp phần củng cố mối quan hệ hữu nghị hợp tác giữa hai nước Việt Nam và Lào, đồng thời thúc đẩy mối quan hệ hai nước ngày càng đi vào chiều sâu, cùng sát cánh bên nhau trong mọi lĩnh vực.

Lưu học sinh Việt Nam cũng thường xuyên chú trọng bày tỏ tình cảm tới Trường ĐHQG Lào và các Thầy Cô giảng dạy qua những hoạt động thăm hỏi, tri ân nhân dịp các ngày lễ tết hàng năm của Lào như. Các hoạt động ngoại khóa của LHS Việt Nam đã thể hiện được tình cảm đối với Thầy Cô, các ban ngành và đoàn thể của Trường ĐHQG và sâu xa hơn là với đất nước - nhân dân Lào. Những hoạt động thể hiện tinh thần cầu thị, biết ơn của đoàn lưu học sinh